

послуги, постійного пошуку нових каналів збуту, нових споживчих сегментів, поліпшення сервісу та активізації реклами.

Висновки

Отже, сучасні умови ведення банківського бізнесу вимагають від банків оперативного реагування на зміни умов конкурентного середовища та своєчасної розробки і реалізації заходів, спрямованих на формування портфеля конкурентних переваг, здатних забезпечити сталий розвиток банківської установи та виокремити її на фоні конкурентів на ринку банківських послуг у цілому чи у його окремих сегментах.

Таким чином, наявність у банку портфеля стійких динамічних конкурентних переваг визначає рівень його конкурентоспроможності на ринку банківських послуг. Більш конкурентоспроможними є ті банки, які мають стабільну динаміку клієнтської бази, кредитного, інвестиційного та депозитного портфелів, активів та зобов'язань, тобто динамічно розвиваються і мають високий рівень конкурентних переваг відносно прямих та потенційних конкурентів і за рахунок цього утримують значні частки ринку банківських послуг. Основним критерієм динамічності розвитку банку є його ди-

намічні конкурентні переваги. Така група конкурентних переваг банку дає змогу найоперативніше оцінити загальні тенденції його розвитку, визначити основні переваги та недоліки в його діяльності порівняно з прямими та потенційними конкурентами на ринку банківських послуг у цілому чи окремих його сегментах.

Список використаних джерел

1. Портер Майкл. Конкурентное преимущество. Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость. – М.: Альпина бизнес букс, 2006. – 714 с.
2. Азоев Г.Л., Челенков А.П. Конкурентные преимущества фирмы. – М.: ОАО «Типография «Новости», 2000. – 254 с.
3. Орлов П.А., Иванов Ю.Б., Иванова О.Ю. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток: Монографія – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 351 с.
4. Лютий І.О., Солodka О.О. Банківський маркетинг: підручн. [для студ. вищ. навч. закл.] – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 776 с.
5. Тищенко О.М., Иванов Ю.Б., Кизим М.О. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Підручник – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 320 с.

Г.Е. МЕНЯЙЛОВА,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту, Кременчуцький університет економіки, інформаційних технологій і управління

Малий бізнес і підприємництво: характеристики та місце в економіці України

Проаналізовано сутність понять «малий бізнес» і «підприємництво», визначено їх специфічні риси й характеристики. За даними аналізу загальних тенденцій на основі статистичних даних визначено місце суб'єктів малого бізнесу і підприємництва в економіці України.

Ключові слова: малий бізнес, підприємництво, конкуренція, характеристики, ознаки, діяльність.

Проанализирована суть понятий «малый бизнес» и «предпринимательство», определены их специфические черты и характеристики. По данным анализа общих тенденций на основе статистических данных определено место субъектов малого бизнеса и предпринимательства в экономике Украины.

Ключевые слова: малый бизнес, предпринимательство, конкуренция, характеристики, признаки, деятельность.

The essence of the concepts of small business and entrepreneurship, defined by their specific features and characteristics. According to the analysis of general trends based on statistics the place of small business and entrepreneurship in the economy of Ukraine.

Keywords: small business, entrepreneurship, competition, performance, features, activities.

Постановка проблеми. Зі світового досвіду витікає, що найбільш ефективно і стабільно функціонує економіка держави (регіону), де сукупно працюють різні за розміром та формою власності підприємства, які розподілили виробничі та збутові функції в ніші ринку на основі здорової конкуренції. Проте об'єктивні процеси глобалізації призводять до укрупнення господарюючих суб'єктів. А ситуацію, в якій знаходиться малий бізнес і підприємництво в Україні, можна охарактеризувати як доволі складну і суперечливу, а темпи їхнього розвитку уповільнюються.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Вагомий внесок у дослідження підприємництва зробили відомі західні вчені Р. Кантільон, А. Сміт, Д. Рікардо, Ж. Б. Сей, А. Маршалл, М. Вебер, В. Зомбарт, Й. Шумпетер, Ф. Хайек та інші. В Україні проблемам функціонування малого бізнесу та підприємництва присвятили свої розробки такі вчені, як З.С. Варналій, Л.І. Воротіна, І. Герчикова, І. Глущенко, В.Н. Парсяк, А.М. Лукашенко, Т.А. Говорушко.

Мета статті. Економічний спад, що болоче вдарив по ряду транснаціональних компаній й економік певних країн, відвернув увагу від проблем малого бізнесу та підприємництва в сучасних економічних умовах. В зв'язку з цим виникла

необхідність визначення та осмислення тенденцій та особливостей розвитку малого бізнесу та підприємництва, з'ясування їхньої ролі в сучасній системі господарювання України, що є основою для виявлення перспектив їх подальшого ефективного функціонування.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні в економічній літературі використовують такі поняття, як бізнес, підприємство. Іноді ці поняття ототожнюються, іноді розділяються. У науковців існують зовсім протилежні думки щодо значень цих понять. І. Дмитрієв, І. Герчикова, І. Глуценко вважають проблему розмежування понять «бізнес» і «підприємство» вкрай важливою [7, 9]. Такі вчені, як В. Биковець, Б. Райзберг, ототожнюють ці поняття [1, с. 49, 12 с. 32].

Вважаємо, що складнощі зумовлюються тим, що слово «бізнес» для української мови є запозиченим. У тлумачному Оксфордському словнику в розділі «Економіка, політика» поняття «бізнес» трактується таким чином: «Бізнес, підприємство, підприємство, ділова активність (business): 1. Всі форми виробничої і торгової діяльності, направленої на отримання прибутку. Під циклом ділової активності розуміються коливання в сукупному об'ємі економічної діяльності; у британській «схемі розширення бізнесу» термін «бізнес» вживається саме в такому сенсі. 2. Фірми, що займаються підприємницькою діяльністю. Бізнесменами, або підприємцями, називають директорів і менеджерів фірм. 3. Власники/керівники фірм, на відміну від рядових робочих і службовців; дану групу людей часто називають діловими колами» [12, с. 178]. А в множинному числі бізнес в англійській мові означає «приватні підприємства».

Своєю чергою, наукове видання «Економічна енциклопедія» [10, с. 102–103] визначає бізнес так: «підприємницька, комерційна чи будь-яка інша діяльність, що не суперечить закону і спрямована на отримання прибутку», а підприємство, як «самостійне організаційно-господарське новаторство на основі використання різних можливостей з метою отримання прибутку і самореалізації власної мети» [10, с. 228]. Згідно з визначенням, наведеним в Господарському кодексі України: «Підприємство – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку» [6]. Л.І. Воротіна стверджує, що «...підприємством вважається не будь-яка діяльність виробника, банкіра, працівника торгівлі, сфери послуг, а лише діяльність власника, який самостійно розпочинає і здійснює (чи із залученням найманою робочою силою) виробництво, надання послуг, торгівлю, тощо» [4, с. 40]. Згідно з висновком Л.І. Воротіної головними умовами здійснення підприємництва є таке:

- по-перше, приватна автономність підприємця, тобто його повна економічна і господарська свобода у виборі сфери, методів, часі, місця здійснення підприємницької діяльності;
- по-друге, повна відповідальність підприємця за економічні, екологічні, соціальні наслідки своєї діяльності, пов'язаний з нею ризик;

– по-третє власна орієнтація на комерційний успіх, одержання прибутку [4, с. 41].

Аналіз економічної літератури показав, що бізнесом, як правило, вважається ділова активність з виробництва благ та задоволення потреб з метою отримання прибутку, а підприємством – спосіб здійснення такої активності.

Характерними ознаками бізнесу є:

- обмін продуктами діяльності (товарами, послугами, роботами) між суб'єктами економічних відносин;
- прагнення кожного учасника такого обміну реалізувати свої інтереси незалежного від того, чи реалізуються інтереси партнерів (контрагентів);
- прагнення до реалізації своїх інтересів у випадку, коли партнер (контрагент) не приймає умови угоди, яка йому пропонується;
- участь у процесі підготовки та укладення угоди між партнерами;
- здатність і готовність йти на особистий чи колективний ризик заради укладення угоди на вигідних умовах.

На основі вищесказаного можна зробити висновок, що бізнес – це безпосередньо економічна діяльність у системі ринкових відносин, кінцевою метою якої є отримання прибутку, а підприємство – різновид такої діяльності, заснований на особистій ініціативі, самостійності та творчому підході (новаторстві). За функціональним призначенням виділяють три види підприємства: виробниче, комерційне і фінансове. Підприємство в Україні здійснюється в будь-яких організаційних формах, передбачених законом, на вибір підприємця [6].

Аналогічну думку висловлює і Т.А. Говорушко: «...бізнес – це діяльність у системі економічних відносин. Підприємством же вважається тип виробничо-комерційної діяльності, яка базується на специфічному відношенні до навколишнього світу, тобто персоніфікована здатність до інноваційних ідей та рішень» [5, с. 12].

Згідно з визначенням, що наведено в джерелі [10, с. 230], «малий бізнес – самостійне організаційно-правове та господарське новаторство власників малих підприємств...». Практично це будь-яка діяльність зазначених суб'єктів господарювання (малих підприємств), спрямована на реалізацію власного економічного інтереса.

Згідно з думкою авторів Українського інституту соціальних досліджень [2, с. 43] значення малого бізнесу в економіці полягає в такому (рис. 1).

При визначенні поняття «мале підприємство» необхідно враховувати як кількісні критерії (кількість працюючих, розміри капіталу, прибутку, грошового обігу, обсяги валової продукції, продажу тощо), так і якісну характеристику. За З.С. Варналієм якісні критерії – це:

- правова незалежність;
- єдність права власності та безпосереднього управління фірмою;
- безпосередній характер відносин між хазяїном (господарем) та робітником;

Рисунок 1. Роль малого бізнесу в економіці

- повна відповідальність за результати господарювання;
- ринок збуту;
- сімейне відання справою тощо [3, с. 21].

Тобто суб'єктом малого підприємництва може бути лише економічно самостійний господарюючий суб'єкт. А це неможливо без права монопольного володіння всім майном, що перебуває в його розпорядженні на правах власності.

Мале підприємництво – особливий сектор економіки, специфічна суспільна форма дрібного виробництва в умовах ринку. Його складовими є сукупність малих підприємств. Мале підприємництво має не лише економіко–виробничі та соціально–економічні переваги: гнучкість, динамізм, пристосовування до мінливості технологій, здатність оперативного створювати і впроваджувати нову техніку й технологію, забезпечення соціальної стабільності, насичення ринку працюючими робочими місцями, відкритість доступу та легкість входження до цього сектору економіки. Малому підприємству властиві також і значні соціально–психологічні переваги, в основі яких лежить специфічна мотивація до праці, яка передбачає подолання елементів відчуження і залучення елементів економічного та неекономічного заохочення.

Для малого підприємництва властиві соціальні джерела активізації колективної праці, що нехарактерно для великих фірм. Властивий для невеликих підприємств дух ініціативи, підприємливості та динамізму виражається в особливих людських стосунках та специфічному соціально–психологічному кліматі. У невеликих трудових колективах, пов'язаних єдиним прагненням до самостійності та виживання, відроджується почуття господаря, скорочуються до мінімуму

елементи бюрократизму. Незначний чисельний склад малих підприємств дає можливість зблизити інтереси керівництва та підлеглих, між співробітниками тут, як правило, немає боротьби за престиж, яка поглинає значну творчої енергії творчих працівників великих корпорацій.

Мале підприємництво здатне залучати до роботи на своїх підприємствах спеціалістів, які працюють на свій страх та ризик і навіть за меншу винагороду. Причина такої зацікавленості полягає в тяжінні до самостійності та реалізації своїх потенційних творчих можливостей, що значно важче зробити на великих підприємствах.

«Клітинкою малого підприємництва» є мале підприємство. Таким чином, мале підприємництво є особливим сектором економіки, який утворюється сукупністю малих підприємств і тому є специфічною суспільною формою дрібного виробництва в умовах ринку. Проте сьогодні позитивним є те, що у Господарському кодексу вживається термін «суб'єкти господарювання», що ставить юридичних (підприємства та їх об'єднання) і фізичних осіб (приватні підприємці) в рівні умови.

Згідно зі статтею 55 п. 3 Господарського кодексу України «Суб'єкти господарювання залежно від кількості працюючих та доходів від будь–якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємства». Критерії віднесення підприємств до того чи іншого виду наведено в табл. 1.

Крім критеріїв, що визначені Господарським кодексом України, на підставі визначень, що дають вчені–економісти,

Таблиця 1. Критерії віднесення суб'єктів господарювання до суб'єктів мікропідприємництва, малого, середнього або великого підприємництва

Вид підприємництва	Суб'єкт господарювання	Критерії	
		чисельність працюючих	середньорічний дохід
Мікропідприємництво	Фізичні особи-підприємці та юридичні особи будь-якої форми господарювання та власності	Не більше 10 осіб	2 млн. євро за середньорічним курсом НБУ
Мале підприємництво	Фізичні особи-підприємці та юридичні особи будь-якої форми господарювання та власності	Не більше 50 осіб	10 млн. євро за середньорічним курсом НБУ
Середнє підприємництво	Не визначено	Від 51 до 250 осіб	Більше ніж 10 млн. євро, але менше 50 млн.
Велике підприємництво	Юридичні особи	Понад 250 осіб	Понад 50 млн. євро за середньорічним курсом НБУ

Джерело: Господарський кодекс України [6].

Рисунок 2. Характерні ознаки малого підприємства

Розроблено автором.

та аналізу діяльності малих підприємств можна виокремити ряд їх характерних ознак. Такі ознаки можуть бути як кількісними, так і якісними (рис. 2).

Саме ці ознаки й обумовлюють характер діяльності суб'єктів малого підприємництва та їхнє місце в сучасній українській економіці.

За період 2010–2012 років їхня чисельність і діяльність характеризувалася такими показниками (табл. 2). Для порівняння наведено також дані по великих та середніх підприємствах.

За період, що аналізувався, загальна кількість суб'єктів господарювання скоротилася майже більш ніж на 25%, і в основному зменшення відбулося за рахунок середніх і малих підприємств (–4%) фізичних осіб підприємців (–32%).

Таке скорочення обумовлено веденням в дію в з 01.01.2011 Податкового кодексу України, який:

а) у першій редакції своїми положеннями (на сьогодні не діють) обмежував господарські відносини юридичних осіб із суб'єктами господарювання, що застосовують спрощену систему оподаткування. Сьогодні ці положення скасовані;

б) позбавив фізичних осіб – підприємців права відносити на валові витрати амортизаційні відрахування й витрати на погашення й обслуговування кредитів (ця норма діє і сьогодні). Така дискримінаційна ситуація болюче вдарила по фізичних особах – підприємцях, що здійснюють виробничу діяльність.

У той же період (2010–2012) скоротилася чисельність зайнятих працівників на малих підприємства і у фізичних

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Таблиця 2. Кількість та показники діяльності суб'єктів малого господарювання в 2010–2012 роках

Суб'єкт господарювання за масштабом діяльності	Кількість суб'єктів господарювання, одиниць			Кількість зайнятих працівників, тис. осіб			Обсяг реалізованої продукції, млн. грн.		
	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік
Великі підприємства	586	659	698	2400,0	2449,0	2484,2	1401596,8	1775829,0	1761086,0
Середні підприємства	20983	20753	20189	3393,3	3252,6	2144,2	1396364,3	1607628,0	1769430,2
Малі підприємства (в тому числі мікропідприємства)	357241	354283	344048	2164,6	2091,5	2051,3	568267,1	607782,4	672653,4
Фізичні особи – підприємці – суб'єкти середнього підприємництва	355	306	361	20,5	20,9	44,0	19487,5	11221,2	13015,4
Фізичні особи – підприємці – суб'єкти малого й мікропідприємництва підприємництва	1804763	1325619	1234831	2794	2350,5	2233,9	210930,7	199994,6	243633,8
Всього	2183928	1701620	1600127	10772,7	10164,5	9957,6	3596646,4	4202455,2	4459818,8

Джерело: дані державної служби статистики України [8].

осіб–підприємців на 13,5%, проте їхня частка у загальній чисельності зайнятих осіб становить 46–43% від загальної кількості працюючих, що є вагомим показником ролі малого підприємництва в економіці України.

Одночасно зі скороченням вищезазначених показників у 2010–2012 роках суттєво зріс обсяг реалізованої продукції в грошовому вираженні, що в основному обумовлено зростанням індексів цін у цей період. Частка малого підприємництва в загальному обсязі реалізованої продукції залишається майже незмінною – 20,5–22%.

Якщо порівняти такий показник, як обсяг реалізованої продукції на одного працюючого на великих підприємствах і суб'єктів малого бізнесу, то в 2012 році він відповідно становив 708,9 тис. грн. і 213,8 тис. грн. на одного працюючого. Це обумовлено більш високою продуктивністю персоналу на великих підприємствах. Слід зазначити, що на підприємствах малого бізнесу висока частка персоналу, що не оформлена роботодавцем належним чином і відповідно не обліковується статистикою. Ця негативна ситуація багато років обговорюється як серед науковців, так і серед фахівців, проте вирішується вона в основному неефективним шляхом штрафів і обмежень що не сприяє підвищенню соціального захисту населення.

Найбільша кількість суб'єктів малого бізнесу функціонує у сфері сільського господарства (12,2% від загальної чисельності суб'єктів господарювання), у промисловості (10,2%), будівництві (9%), проте найчисельнішими вони є у сфері торгівлі й ремонту – 27% від загальної кількості. Саме сфера послуг і торгівлі не вимагає значних фінансових вкладень у порівнянні з промисловістю і має високу оборотність капіталу.

Висновки

Суб'єкти малого підприємництва володіють певними характерними ознаками, які, з одного боку, роблять їх більш уразливими для негативних чинників зовнішнього середо-

вища, а з іншого – обумовлюють їхню гнучкість та можливість адекватно реагувати на зміни цих чинників.

У сучасних економічних умовах в Україні не знаходить реалізації така характерна властивість підприємництва, як «персоніфікована здатність до інноваційних ідей та рішень», що обумовлено відсутністю виваженої державної політики стосовно суб'єктів малого підприємництва. Незважаючи на таку ситуацію, згідно зі статистичними даними суб'єкти малого підприємництва відіграють суттєву роль в економічному житті України.

Список використаних джерел

- Биковець В. Перешкоди на шляху розвитку малого підприємництва в Україні та шляхи їх подолання / Биковець В. // Економічний часопис XXI. – 2002 – №6. – С. 39–53.
- Варналій З.С. Державна політика підтримки малого підприємництва / З.С. Варналій. – К.: НІСД, 1996. – 66 с.
- Варналій З.С. Мале підприємництво України / Варналій З.С. – К.: Інститут приватного права і підприємництва АПРн України, 1997. – 34 с.
- Воротіна Л.І. Розвиток підприємництва в економіці України // Вісник Київського університету. Економіка. – К.: – Вип.1. – 1994. – С. 39–50.
- Говорушко Т.А. Мале підприємництво та ефективність його розвитку у харчовій промисловості України: Монографія / Говорушко Т.А. – К.: НУХТ, 2007. – 391 с.
- Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436–IV // Сторінка «Законодавство України» сайту Верховної Ради www.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21
- Глуценко Е.В. Основы предпринимательства / Глуценко Е.В., Капцев А.И., Тихонравов Ю.В. – М.: Вестник, 1996. – 336 с.
- Дані Державної служби статистики України [Електрон. ресурс] // Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
- Дмитрієв І.А. Організаційні проблеми ефективного функціонування та розвитку підприємницької діяльності (концептуальні та ме-

тодологічні засади): Монографія / Дмитрієв І.А. – Харків: Вид-во ХНАДУ, 2006. – 216 с.

10. Економічна енциклопедія [у 3 т.] Т.1 / [відп. ред. С.В. Мочер-ний]. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.

11. Райзберг Б.А. Основы бизнеса / Райзберг Б.А. – М.: Ось. – 89, 1996. – 189 с.

12. Экономика. Политика. Оксфордский словарь. – М.: Директ-Медиа Паблшинг, Весь Мир, 2005. – 6240 с.

Д.М. АРТЕМЕНКО,
аспірант, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

Удосконалення фінансової звітності підприємств як важливого інструмента при оцінці цілісного майнового комплексу

У статті розглянуто сутнісні характеристики та значення фінансової звітності підприємств, проведено порівняльну характеристику положень фінансової звітності (від 30.11.2011) та звітності (від 16.01.2013), розкрито основні недоліки та проблеми фінансової звітності 2013 року, а також запропоновано напрями вдосконалення нової фінансової звітності.

Ключові слова: фінансова звітність, звіт, сутність, структура, порівняння звітності, бухгалтерська звітність, фінансовий стан, підприємство, баланс, актив, пасив, бухгалтерський облік, недоліки, проблеми, методика.

В статье рассмотрены существенные характеристики и значения финансовой отчетности предприятий, проведена сравнительная характеристика положений финансовой отчетности (от 30.11.2011) и отчетности (от 16.01.2013), раскрыты основные недостатки и проблемы финансовой отчетности 2013 года, а также предложены направления усовершенствования новой финансовой отчетности.

Ключевые слова: финансовая отчетность, отчет, суть, структура, сравнение отчетности, бухгалтерская отчетность, финансовое состояние, предприятие, баланс, актив, пассив, бухгалтерский учет, недостатки, проблемы, методика.

The article reviews the essential characteristics and the importance of financial reporting also provided conducted comparative description of the provisions of the financial statement (from 30.11.2011) and statement (from 16.01.2013) revealed major shortcomings and problems of the financial statements 2013 and suggests new directions of improvement of financial reporting.

Keywords: financial statement report the nature, structure, comparison, reports, financial statements, financial condition, business, balance sheet, assets, liabilities, accounting, shortcomings, problems, methods.

Ефективність управління економікою залежить передусім від якості одержаної інформації, цінність якої визначається придатністю комплексно ха-

рактеризувати діяльність складних за своєю структурою об'єктів, зокрема сучасних підприємств. У цьому зв'язку зростає роль бухгалтерського обліку та звітності всіх підприємств незалежно від форм власності і виду діяльності. Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна інформація за всіма господарськими процесами та операціями, їх характером і обсягом про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, про їх використання, про стан розрахунків із дебіторами і кредиторами та фінансові результати діяльності. Дані бухгалтерського обліку дозволяють дати таку комплексну оцінку діяльності підприємства і організації. Джерелом такої інформації є фінансова звітність.

Постановка проблеми. Модернізація державних фінансів України є обов'язковою умовою євроінтеграційних процесів в Україні, та її метою є зміцнення управління державними фінансами шляхом підвищення його функціональної ефективності та посилення прозорості. У контексті модернізації фінансів постає необхідність реформування національної системи бухгалтерського обліку у відповідності з міжнародними стандартами фінансової звітності як у приватному, так і в державному секторі. Одним із ключових напрямів удосконалення системи бухгалтерського обліку відповідно до Стратегії є розроблення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Національні стандарти бухгалтерського обліку України затверджені наказами Міністерства фінансів України №1541 від 28.12.2009, №1202 від 12.10.2010, №1629 від 24.12.2010 і почали свою дію з 1 січня 2013 року. А також наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 затверджено Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Тому на даному етапі постає потреба в аналізі впроваджених міжнародних стандартів фінансової звітності, дослідженні основних відмінностей між старою та новою фінансовою звітністю, а також критична оцінка складання нової фінансової звітності.